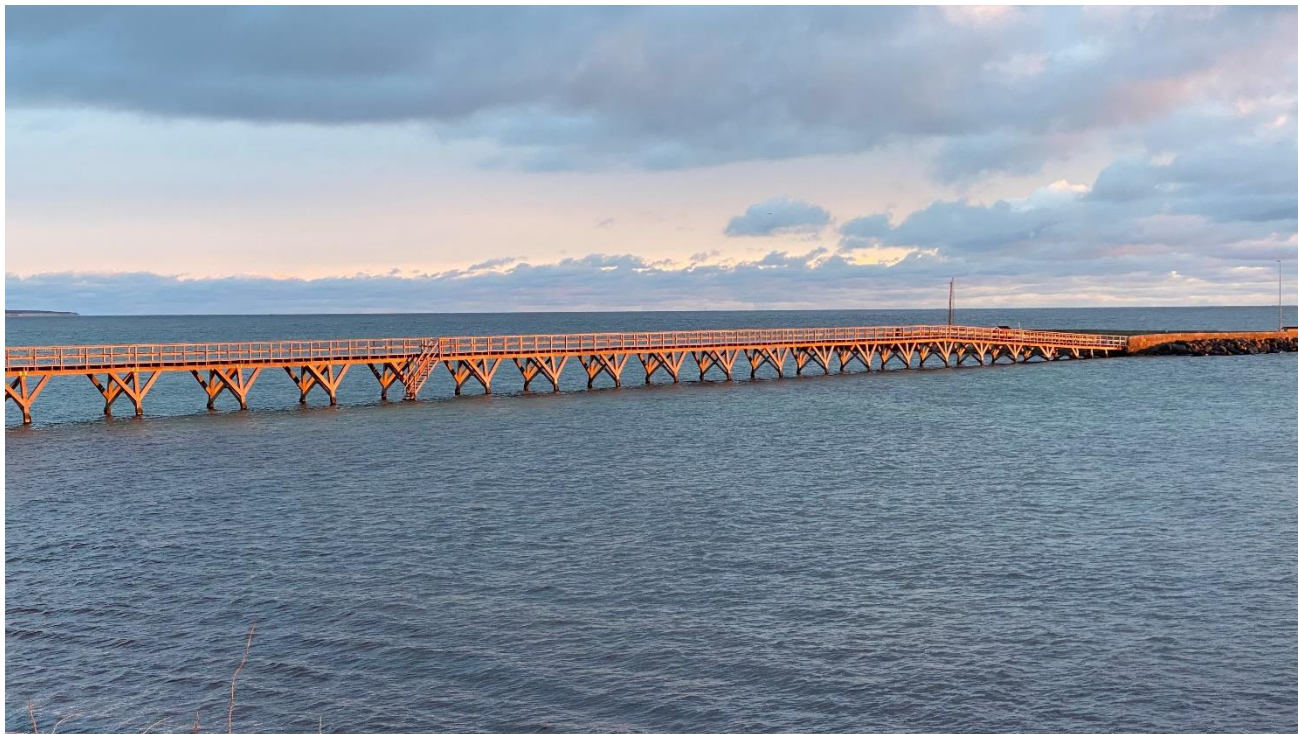

MERE ARNAGER

// LIV PÅ LAND OG VAND

VI BYGGER FREMTIDEN PÅ FORTIDEN

Evalueringsrapport 2018-2019

Arnager Bådehavn august 2021

Indhold

EVALUERINGSRAPPORT 2018-2019.....	3
Metode	4
Indfrieede forventninger	5
Bedre udlejning af Arnagers sommerhuse	5
Mere livskvalitet for borgerne i Arnager	5
Fællesskabet i Arnager	5
Flere besøgende til Arnager	6
Outdoor aktiviteter.....	7
Vinterbadere.....	7
Sauna	7
Er der noget du savner i Arnager?.....	8
Navn på broen	8
Flere medlemmer i foreningen Arnager Bådehavn.....	8
Forøgelse af overnatningstallet for lystsejlere.....	8
Etablering af virksomhed(er) i Arnager	8
Prisen for den nye bro	9
Bidragydere	9
Broens rådgiver og håndværkere	9
Formidling.....	10
Løbende omtale.....	10
@merearnager	10
Hvor har du hørt om byggeriet?.....	10
www.merearnager.dk	11
Aktiviteter, der sætter fokus på Arnager undervejs.....	11
Dokumentation af anlægsarbejdet	11
Åben havn-arrangement	11
Destination Bornholm og magasiner om Bornholm.....	11
Fra bogen Brobyggerne i Arnager	12

Foreningen Arnager Bådehavn

CVR: 40111654

Hjemmeside: www.merearnager.dk; Facebook: @merearnager

Formand Anders Schou Jensen

Adresse: Slugten 3, Arnager, 3700 Rønne

Telefon: 2041 2560

E-mail: anders.s.j@tdcadsl.dk

Evalueringsrapport og spørgeskemaer: Frivillig fundraiser for Arnager Bådehavn, Kirsten Juni

Forsidefoto: Maj Juni. Øvrige fotos: Kirsten Juni.

EVALUERINGSRAPPORT 2018-2019

- En historie om en lille by med en stor vision

Arnager er et mindre bornholmsk fiskerleje syd for Rønne og tæt på Bornholms Lufthavn. Byen har Bornholms første ø-havn med Nordeuropas længste træbro over havvand, og den ikoniske bro er et kendt vartegn for alle, der kommer flyvende til Bornholm.

I 2012 måtte bestyrelsen for foreningen, Arnager Bådehavn, konstatere, at broen var i en dårlig forfatning, og at ø-havnen trængte til en overhaling. Arnager lå som en lidt overset perle efter afslutningen af fiskerlejets populære havnefester, og der var brug for at udbrede kendskabet til fiskerlejets herligheder.

Efter et par spændende ide-udviklingsmøder med deltagelse af Arnager Bådehavn, Arnager Borgerforening, ildsjæle og andre interesserede, blev udviklingsplanen Mere Arnager//liv på land og vand til med afsæt i Arnagers stærkeste karaktertræk – fællesskabet og de maritime omgivelser.

Første prioritet i Arnagers udviklingsplan var en helt ny bro, fordi træet i den gamle træbro fra 1884/1924 efter mange års storme og slid var ved at rådne op, og målet var at bygge en ny magen til i azobetræ.

Havnen og broen ejes af foreningen Arnager Bådehavn, og fiskerne i Arnager har gennem årene kæmpet for at bevare ejerskabet og for at sikre en god vedligeholdelsesstandard, så de stadig havde medbestemmelse over havneanlægget og vores bro; Arnagers bygnings- og kulturarv.

Efter nogle år med forsøg på at finde interesserede fonde gik foreningen i 2016 for alvor i gang med at søge fondsmidler og anden finansiering til en ny bro, og i 2018 var vi så langt, at vi den 15. oktober 2018 kunne begynde byggeriet af en ny bro samtidig med, at vi tog den gamle bro ned fag for fag.

Efter et års høj byggeaktivitet, som hele byen fulgte med i på Facebooksiden @merearnager, blev den nye bro indviet den 25. oktober 2019 med deltagelse af borgerne i Arnager, bidragsyderne og vores borgmester, Winni Grosbøll, som klippede snoren sammen med formanden Anders Schou Jensen og hans barnebarn Loui.

Vores forventninger til en ny bro i Arnager var:

- flere tilflyttere, herunder tiltrækning af børnefamilier
- flere besøgende til Arnager
- bedre udlejning af Arnagers sommerhuse
- mere livskvalitet for borgerne i Arnager
- outdoor aktiviteter
- flere medlemmer i foreningen Arnager Bådehavn,
- forøgelse af overnatningstallet for lystsejlere
- etablering af virksomhed(er) i Arnager

Denne evalueringsrapport undersøger, om vi har fået indfriet vore forventninger og hvilken formidling, der har virket bedst.

Metode

Vi har lagt to forskellige spørgeskemaer på Facebook via vores hjemmeside www.merearnager.dk under overskriften:

Giv os din mening og vind en bog.

Vi vil meget gerne kende din mening om brobyggeriet i Arnager. Dine svar vil indgå i en vurdering af, hvilken betydning et så stort projekt har for kendskabet til Arnager, og hvordan det påvirker Arnagers omdømme. Der er også fem bøger om brobyggeriet i Arnager på højkant.

[Klik her og hjælp os med din mening om brobyggeriet](#), hvis du bor i Arnager.

[Klik her og hjælp os med din mening om brobyggeriet](#), hvis du **ikke** bor i Arnager

Spørgeskemaet til borgere, der bor i Arnager blev lagt på @arnagerborgerforening. Der er ca. 80 medlemmer af Arnager Borgerforening.

39 borgere fordelt på 51% kvinder og 49% mænd har svaret, hvilket svarer til knap 49% af husstandene i Arnager. Gennemsnitsalderen er 53,5 år.

Spørgeskemaet til borgere, der bor ikke i Arnager blev lagt på @merearnager, som har 507 følgere.

Her har vi fået 65 svar, hvilket svarer til næsten 13% af følgerne. I procenter ikke mange, men vi er dog tilfredse med de 65 svar. Her er fordelingen 56% kvinder og 44% mænd, og gennemsnitsalderen næsten 60 år.

Del af spørgeskema på nettet:

Brobyggerne i Arnager

Spørgeskema om den nye bro i Arnager. Vi vil meget gerne kende din mening om brobyggeriet i Arnager. Dine svar vil indgå i en vurdering af, hvilken betydning et stort projekt har for kendskabet til Arnager, og hvordan det påvirker Arnagers omdømme. Du kan vinde en bog om brobyggerne i Arnager ved at deltage

Lidt om dig og Arnager

Hvis du bor i Arnager, bedes du udfylde det spørgeskema, som ligger på Arnager Borgerforenings facebookside

Indfriede forventninger

Tiltrækning af børnefamilier

Den seneste opgørelse fra Danmarks Statistik og Bornholms Regionskommune viser, at der i dag er en nettotilgang på fire personer, så vi i maj 2021 er 133 borgere i Arnager. En stigning på hele tre procent, og flere af tilflytterne er børnefamilier.

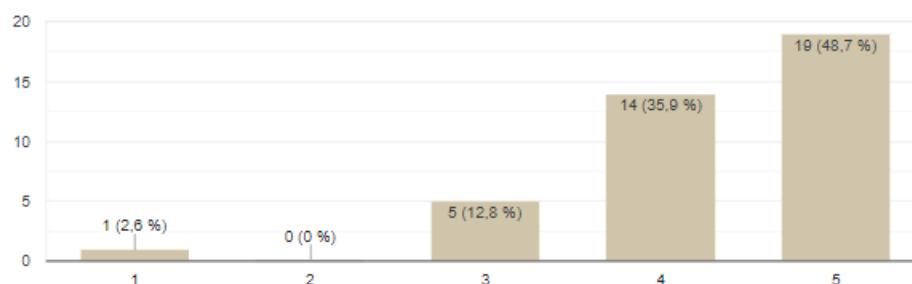
Bedre udlejning af Arnagers sommerhuse

Enkelte udlejningsbureauer har oplevet op til 10% fremgang i udlejningen af feriehuse i Arnager, og private udlejere melder om mellem 10 og 20 % fremgang.

Mere livskvalitet for borgerne i Arnager

Hvilken betydning har den nye bro for din livskvalitet?

39 svar

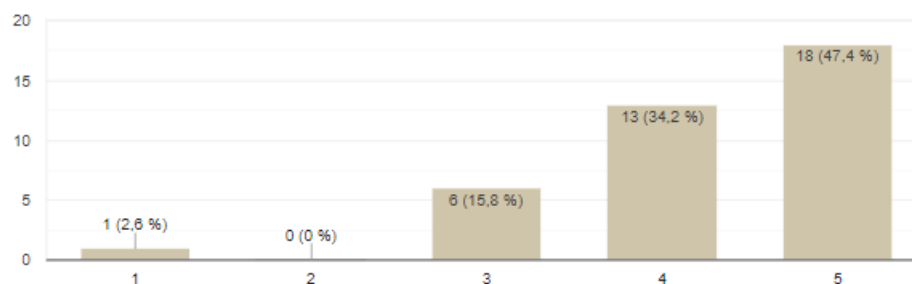

Af de 39 svar fra borgerne i Arnager fremgår det at hele 84 % mener, at den nye bro har meget stor eller stor betydning for deres livskvalitet og 13 % mener, at det har haft nogen betydning.

Fællesskabet i Arnager

Hvilken betydning har den nye bro for fællesskabet i Arnager?

38 svar

Vi har også spurgt om brobyggeriets betydning for fællesskabet i Arnager. 82% svarer, at det har haft meget stor eller stor betydning og 16 %, at det har haft nogen betydning.

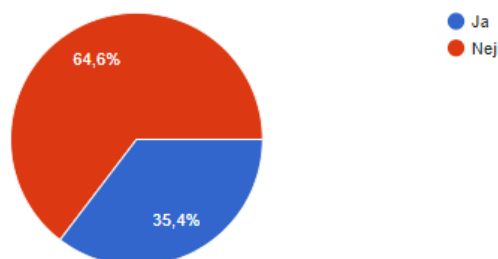

Flere besøgende til Arnager

Vi kan med egne øjne konstatere, at Arnager besøges af mange mennesker, og det er sjældent, at der ikke er folk enten på broen eller på havnen. Svaret i spørgeskemaet viser også på, at over en tredjedel i dag kommer oftere til Arnager end før brobyggeriet.

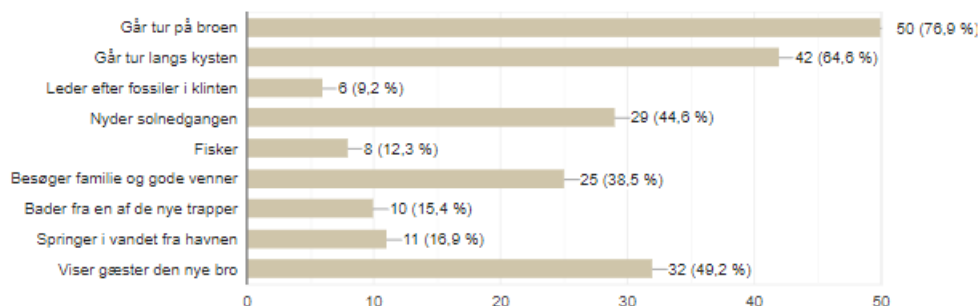
Kommer du oftere til Arnager, efter broen er blevet fornyet?

65 svar

Hvad foretager du dig, når du er i Arnager

65 svar

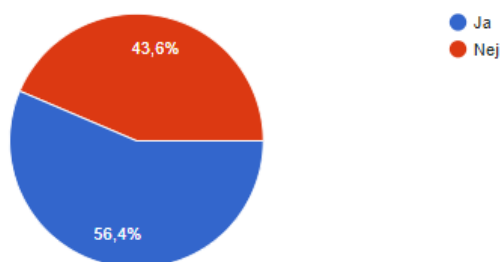

Flere svarmuligheder

Her kommer broen og kysten ind på klare førstepladser efterfulgt af kig på solnedgangen og besøg hos familien.

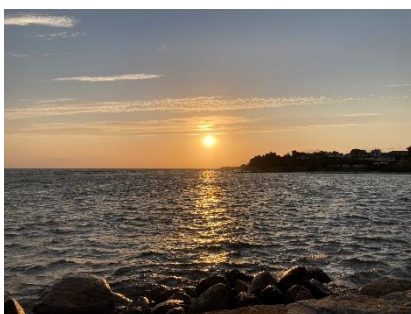
Kommer du mere ud at gå tur, efter vi har fået en ny bro?

39 svar

Det er ikke kun folk udefra, der oftere kommer til broen og havnen efter brobyggeriet.

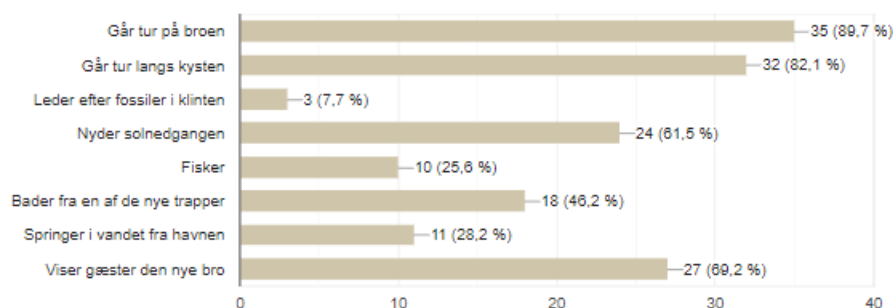
Også arnagerborgerne kommer oftere ud efter byggeriet. Mere end halvdelen svar ja, når vi spørger:

Vi har også spurgt borgerne i Arnager, hvad de foretager sig, når de går tur i Arnager

Hvad foretager du dig, når du går tur i Arnager?

39 svar

Flere svarmuligheder

Igen er det broen, kysten og solnedgangen, der trækker, men borgerne i Arnager skal også vise deres gæster den nye bro.

Outdoor aktiviteter

Arnager tiltrækker mange lystfiskere året rundt. De prøver lykken fra broen, havnen og fra kysten; især i sæsonen for hornfisk, skrubber og ørred, og vi ser desuden flere der dyrker spearfishing omkring havnen. Stand up paddleboards er også blevet populære i Arnager, og vi ser familiefædre, der stolte padler ind under broen i høj fart, knæsiddende begyndere og dem, der falder i efter kort tid.

Vinterbadere

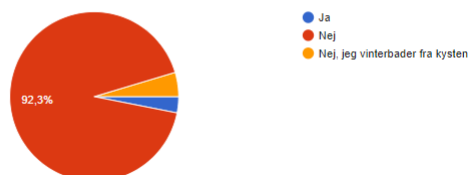
Udover en ny bro har vi også fået to nye badetrapper, og der er en livlig trafik på dem begge. Vi har spurgt begge grupper, om de vinterbadere fra Arnager.

Af borgere udenfor Arnager er der blot 3,1%, der bader fra trapperne og 3,4 %, der vinterbade fra kysten, mens der blandt borgerne i Arnager er 15,4%, der bader fra trapperne og 7,7 procent, der vinterbader fra kysten

Ikke bosiddende i Arnager

Vinterbader du fra en af broens trapper

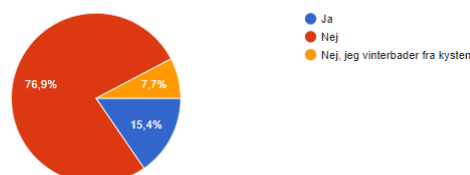
65 svar

Bosiddende i Arnager

Vinterbader du fra en af broens trapper

39 svar

Vi er gået fra at have en enkelt vinterbader i byen til at have 10, der enten bader fra broen eller fra kysten fra en gang om måneden til næsten dagligt.

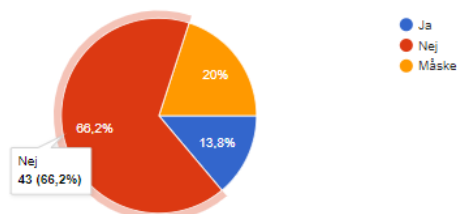
Sauna

Især vinterbaderne har efterlyst en sauna på havnen, og vi har derfor spurgt, hvor mange, der mod betaling ville anvende en sauna, hvis der var en.

Ikke bosiddende i Arnager

Ville du mod brugerbetaling anvende en sauna, hvis der var en?

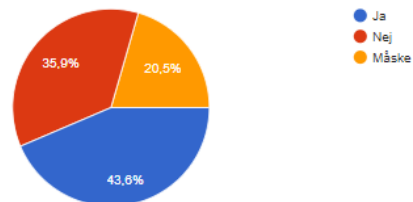
65 svar

Bosiddende i Arnager

Ville du mod brugerbetaling anvende en sauna, hvis der var en?

39 svar

Interessen for en sauna er størst blandt besvarelsene fra borgere i Arnager med 36% ja-svar og 21 % måske-svar, men også folk udefra svarer ja med 20% og måske med 14%.

Er der noget du savner i Arnager?

Til det spørgsmål er det gennemgående svar blandt begge grupper, at de savner en cafe/iskiosk og en sauna, men der er også nogle få, der svarer: "Arnager er lige som Arnager skal være" eller "Nej, da det er en smuk og næsten uberørt by/havn" og "Vi er glade for det som det er nu.

Navn på broen

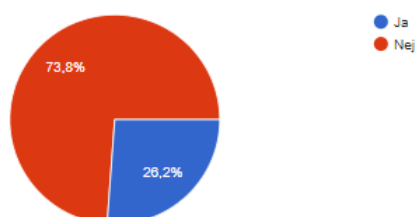
En del af finansieringen til broen kom fra crowdfunding og indsamling, og med en indbetaling på 1000 kroner og derover fik man sit navn på broens gelænder.

Det var der 26% udenfor Arnager og 69% bosiddende i Arnager, der havde gjort.

Ikke bosiddende i Arnager

Har du dit navn på broen?

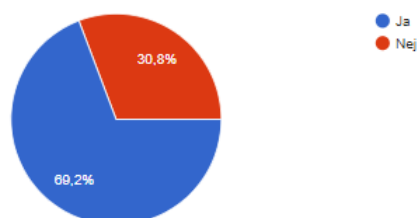
65 svar

Bosiddende i Arnager

Har du dit navn på broen?

39 svar

Flere medlemmer i foreningen Arnager Bådehavn.

Medlemstallet et stabilt, og der er p.t. ikke flere ledige pladser i havnen.

Forøgelse af overnatningstallet for lystsejlere

Covid 19 satte en stopper for gæstesejlere fra udlandet, så 2020 blev en anormal sæson. Til gengæld tegner 2021 godt, efter der blev åbnet for udenlandske sejlere.

Etablering af virksomhed(er) i Arnager

I årene 2019-2021 er der etableret/tilflyttet otte nye virksomheder i Arnager

Prisen for den nye bro

Bidragydere

Broen kom til at koste i alt 3.812.985 kroner og nedenstående sikrede finansieringen.

Nordea Fonden, Kysten er klar	1.000.000
Bornholms Regionskommune	857.023
Brdr. E., S. & A. Larsens Legat	600.000
Sparekassen Bornholms Fond	500.000
FLAG Bornholm	428.161
Borgere, foreninger og virksomheder*	267.801
Bornholms Brand	50.000
Brødrene Hartmanns Fond	50.000
Arnager Bådehavn	50.000
Bornholms Skibsforsikrings Fond	10.000
I alt	3.812.985

* Alle, der har betalt 1000 kroner og derved har fået en navneplade i brogelænderet.

Broens rådgiver og håndværkere

Rådgiver: Steenbergs Tegnastue ApS

Tømrerentreprise: PL Entreprise A/S

Træleverance: Keflico

Skruer, bolte m.m.: Tejn Smedeforretning

Navneskilte: LaserMan ApS

Fjernelse af brorester: Erhvervsdykker Kim B Hansen

Formidling

I kommunikationsplanen for projektet har vi skrevet, hvilke kanaler vi ville bruge til formidling af projektet.

Vi ville formidle fortællingen gennem

- løbende omtale vil ske vha. pressemeddelelser til lokale og landsdækkende medier
- egen side på Facebook: @merearnager
- egen hjemmeside: www.merearnager.dk
- aktiviteter, der sætter fokus på Arnager undervejs
- dokumentation af anlægsarbejdet, gerne med videoer på YouTube
- åben havn-arrangement, når broen er færdig, herunder et broløb i samarbejde med Nyvest
- Destination Bornholm
- magasiner om Bornholm

Løbende omtale

Vi har undervejs i forløbet gennem pressemeddelelser fortalt de lokale medier om milepæle i byggeriet, og vi har fået god respons på dem. Desuden har medierne selv henvendt sig for at lave opdateringer.

Et udpluk af artikler fra Bornholms Tidende og links til TV2 Bornholm er vedlagt denne rapport. Det er også blevet til en enkelt omtale i Politiken, men ellers har vi ikke haft tid og kræfter på til det arbejde.

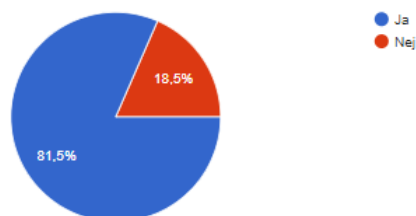
@merearnager

Vores Facebookside @merearnager har været fulgt flittigt af såvel borgerne udenfor Arnager som dem, der bor i byen. Mellem 82 og 84 % har fulgt med i brobyggeriet på siden, og det er et tydeligt bevis på, at sociale medier er stærke som formidlere af en proces.

Ikke bosiddende i Arnager

Har du fulgt med i brobyggeriet på Facebook @merearnager?

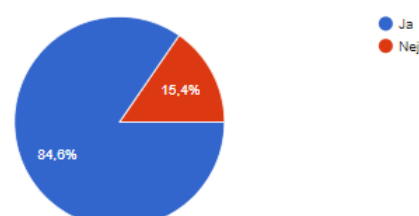
65 svar

Bosiddende i Arnager

Har du fulgt med i brobyggeriet på Facebook @merearnager?

39 svar

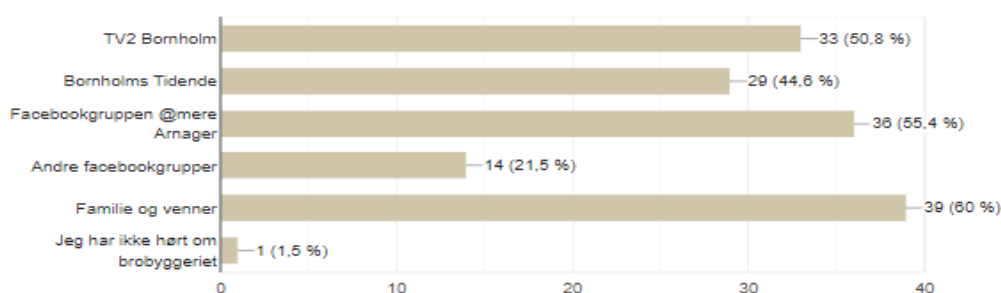
Hvor har du hørt om byggeriet?

Nedenstående viser, hvor borgere, der ikke er bosat i Arnager har hørt om byggeriet. Som ved de fleste andre af den slags undersøgelser kommer familie og venner ind som den vigtigste kilde til information godt fulgt op af @merearnager, TV2 Bornholm og Bornholms Tidende. Borgere bosat i Arnager har orienteret sig næsten lige meget gennem TV2 Bornholm og Bornholms Tidende. Igen med overvægt på @merearnager.

Ikke bosiddende i Arnager

Hvor har du hørt om brobyggeriet

65 svar

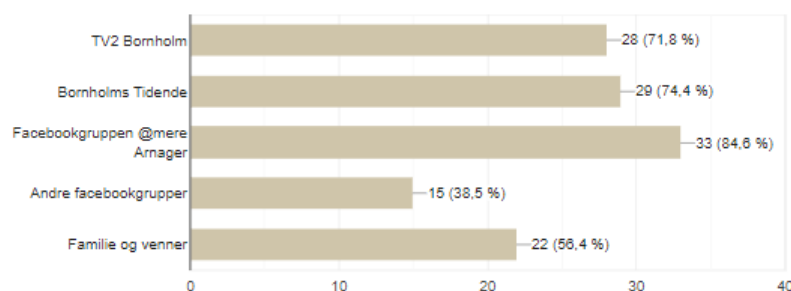

Flere svarmuligheder

Bosiddende i Arnager

Hvor har du hørt eller set brobyggeriet omtalt

39 svar

Flere svarmuligheder

www.merearnager.dk

På Arnager Bådehavns hjemmeside, www.merearnager.dk, har vi beskrevet projektet, lagt alle nyheder op og holdt alle orienteret om status for crowdfunding/indsamling. Den har været baggrund for mange opslag på @merearnager; især til at understøtte indsamling fra private, foreninger og virksomheder. Desværre har vi ikke haft tæller på, så vi har ingen besøgstal.

Aktiviteter, der sætter fokus på Arnager undervejs

Vi har markeret alle milepæle med mindre arrangementer og Arnager Borgerforening har afholdt loppemarked, stor legedag, løbetræning, julelystænding mm.

Dokumentation af anlægsarbejdet

Vi valgte at foretage en næsten daglig dokumentation på @merearnager med såvel fotos som videoer med en tekst, der fortalte om byggeriet skridt for skridt, bropille for propille, knæ for knæ osv. Denne dokumentation har administrator udgivet i bogform i 2021. Enkelte videoer er overspillet på YouTube. Desuden har Bornholms Tidende bragt beskrivelser af processen, og TV2 Bornholm vist mange fine klip og udsendelser fra byggeriet samt en flot dokumentar med navnet [Brobyggerne](#)

Åben havn-arrangement, når broen er færdig, herunder et broløb i samarbejde med Nyvest

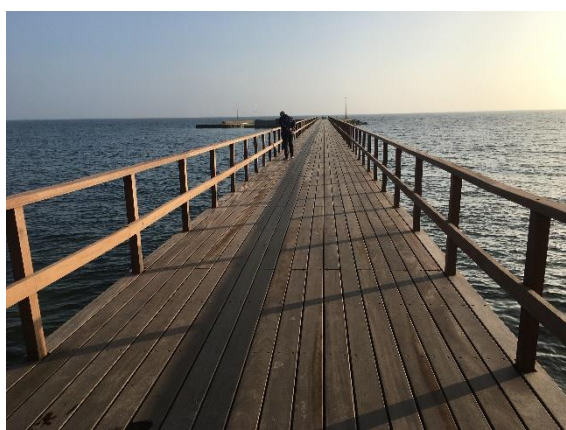
Vi afholdt et meget velbesøgt indvielses-arrangement den 25. oktober, hvor borgmesteren deltog sammen med godt 200 borgere og et fint presseopbud.

Idrætsforeningen Nyvest afholder ikke længere løb, og broløbet er ikke blevet gennemført.

Destination Bornholm og magasiner om Bornholm

Vi har orienteret Destination Bornholm om brobyggeriet, men det har ikke resulteret i ændringer på deres hjemmeside. Det er ikke dårlig vilje, for de har nok at se til, og vi har ikke fået sendt nye fotos. Det kan vi dog nå at rette op på.

Der er nogle få sejler- og fiskerisites, der har omtalt byggeriet, men læserne er orienteret om, at broen har været lukket for sejlere under byggeriet.

Fra bogen Brobyggerne i Arnager

- En historie om en lille by med en stor vision

Kommentarer fra de to spørgeskemaer

Hvis du vil vide mere, kan du se en fyldig evalueringsrapport på www.merearnager.dk.

Alt i alt har vi i høj grad fået indfriet vores forventninger til brobyggeriet i Arnager; ikke kun til de formulerede forventninger, men også til vores egne tanker om renoveringen. Den gamle bro var et monument over dygtigt håndværk og ingeniørarbejde fra 1900-tallet, og det lå os meget på sinde, at den nye bro skulle være et bevis på, at vi stadig kan levere smukt og gedigent håndværk baseret på grundige beregninger. Kommentarer i spørgeskemaerne viser, at det er lykkedes over alt forventning.

Fantastisk flot både konstruktion og træværk.

Den er smuk og et godt håndværksmæssigt stykke arbejde.

Den er bare et samlingsmærke for alle. Stor ros til alle involverede i planlægning og byggeri.

Flot og dejlig. Godt at det lykkedes at bevare udseendet.

Fantastisk, og tiltrængt. Stort udflugtsmål for vores ældre og handicappede, her er hverken kørestol el rollator en hindring.

Flot bro den kan vi i Arnager godt være stolte af.

Dejligt at vores varemærke blev fornyet med samme sjæl som den gamle. Dejligt at man nu kan gå på broen uden at falde over løse brædder.

Fantastisk projekt, professionelle håndværkere med stort engagement og humor. Gode frivillige lokale kræfter. Fællesskab og stolthed.

Flot og indbydende. Fantastisk håndværk.